

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Η ψυχολογική συμβουλευτική στα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Α. Καλαντζή – Αζίζι
Καθηγήτρια Κλινικής Ψυχολογίας
Διευθύντρια του Συμβουλευτικού Κέντρου
Φοιτητών του Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ημερίδα: Πρόληψη σε θέματα ψυχικής υγείας
νέων: Συμβουλευτικές υπηρεσίες για φοιτητές

23.11.01

ΔΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ

■ Εξέλιξη της Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Φοιτητών (Ψ.Σ.Φ.) στην Ευρώπη

- Παράγοντες που επηρέασαν την Ψ.Σ.Φ.
- Πού και πώς ασκείται η Ψ.Σ.Φ. σήμερα

■ FEDORA: Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τον Προσανατολισμό στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

- Ομάδες εργασίας της FEDORA
- Η FEDORA – PSYCHE: Ομάδα εργασίας με αντικείμενο την ψυχολογική συμβουλευτική φοιτητών

■ Ψυχολογική Συμβουλευτική Φοιτητών

Πίν. 1. Παράγοντες που επηρέασαν την ψυχολογική συμβουλευτική φοιτητών στην Ευρώπη

Αναγνώριση της «ολιστικής» αντιμετώπισης του/της συμβουλευομένου/ης φοιτητή/τριας

- Ανάγκη για παροχή συμβουλευτικής φοιτητών μέσα στα ίδια τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Ίδρυση συμβουλευτικών κέντρων για φοιτητές με έμφαση στην ψυχολογική συμβουλευτική φοιτητών
- Προσόντα των «ειδικών» που ασκούν ψυχολογική συμβουλευτική φοιτητών
- Είδη παρεμβατικών πλαισίων
- Θεσμικό πλαίσιο – οικονομικοί πόροι
- Στάσεις – αλλαγές (χρειάζονται χρόνο!)
  - Της κοινωνίας
  - Της πανεπιστημιακής κοινότητας
- Παράδοση θεσμών
  - Του θεσμού της συμβουλευτικής στον κύριο κορμό της εκπαίδευσης
  - «Ιστορία» 30 – 40 χρόνων της ψυχολογικής συμβουλευτικής φοιτητών

Πίν. 2. Δομή και λειτουργία συμβουλευτικών υπηρεσιών για φοιτητές με έμφαση στην ψυχολογική συμβουλευτική

- Εξωνοσοκομειακές/κοινοτικές υπηρεσίες (=μη ιατροκεντρικός/κοινοτικός χαρακτήρας των υπηρεσιών ψυχικής υγείας)
  - Συμβουλευτικά Κέντρα Φοιτητών: πληρούν και τα τρία επίπεδα πρόληψης:
    - Πρωτοβάθμια πρόληψη (πρώτη/άμεση πρόσβαση μελών κοινότητας)
    - Δευτεροβάθμια πρόληψη (αξιολόγηση/πρώιμη παρέμβαση – «παρέμβαση στην κρίση» κ.ά.). Κυρίως συμβουλευτική
    - Τριτοβάθμια πρόληψη (εξειδικευμένου τύπου παρέμβαση, π.χ. ψυχοθεραπεία)

Παραπομπές (!)

- ✓ Ιατρική/Ψυχιατρική αξιολόγηση/παρέμβαση
- ✓ Εξειδικευμένα Κέντρα (π.χ. Σεξολογικό Κέντρο, Κέντρο Αποτοξίνωσης κ.ά)
- ✓ Άλλα

Πίν.3. Προσόντα των «ειδικών» που ασκούν ψυχολογική συμβουλευτική φοιτητών

- Ψυχολόγοι: Κλινικοί, Συμβουλευτικοί και Σχολικοί
  - Εμπειρία από κοινοτικές παρεμβάσεις και έρευνα
  - Καλή γνώση της μετεφηβείας
  - Ικανότητα χειρισμού βραχύχρονων μοντέλων παρέμβασης
- «Σύμβουλοι»: στη Μ. Βρετανία Student counsellors: βασικές σπουδές και εκτός Ψυχολογίας, Ειδικοί ψυχολογικής συμβουλευτικής φοιτητών απόφοιτοι ειδικών σχετικών μεταπτυχιακών προγραμμάτων (π.χ. της British Association for Counselling)
- Άλλοι βοηθοί – Ψυχολόγοι ή Σύμβουλοι ή ασκούμενοι υπό εποπτεία Ψυχολόγοι

Προφίλ του ειδικού:
νέος, αντικομφορμιστής,
ΟΧΙ μέλος του Διδακτικού Προσωπικού

Πίν.4. Πλαίσια ψυχολογικής συμβουλευτικής φοιτητών

Μορφή παρέμβασης:

- Ευέλικτα
- Βραχυχρόνια
- Υψηλό ποσοστό αποτελεσματικότητας

Μοντέλα παρέμβασης:

- Γνωσιακά – συμπεριφοριστικά
- Συστημικά
- Ψυχοδυναμικά – αναλυτικά

Πλαίσιο παρέμβασης

Πίν.4. Πλαίσια ψυχολογικής συμβουλευτικής φοιτητών (συνέχεια)

Πλαίσιο παρέμβασης: (⇔ ψυχολόγοι, ➔ σύμβουλοι)

- ➔ ⇔ Πληροφόρηση
- ➔ ⇔ Ενημερωτική συνέντευξη
  - ⇔ Ιστορικό
- ➔ ⇔ Τεστ ικανοτήτων
  - ⇔ Ψυχολογική συμβουλευτική/ψυχοθεραπεία
  - ⇔ Παρέμβαση στην κρίση
  - ⇔ Ομαδική παρέμβαση
- ➔ ⇔ α) «προληπτικά» (π.χ. οργάνωση μελέτης, άγχος εξετάσεων, επικοινωνία, διαχείριση του στρες)
  - β) «κυρίως παρεμβατικά» (π.χ. βελτίωση της αυτοαποτελεσματικότητας, ψυχογενής ανορεξία/βουλιμία κ.ά.)

Στόχος:

- ✓ Να κατανοήσει ο φοιτητής τους πιθανούς μηχανισμούς αιτιολογίας της δυσλειτουργίας του και τους παράγοντες που τη συντηρούν
- ✓ Να εξελίξει στρατηγικές αντιμετώπισης ενδυναμώνοντας τις ατομικές ικανότητες και δεξιότητές του

Πρόληψη
Βοήθεια για αυτοβοήθεια

Πίν.5. Παραδείγματα Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Φοιτητών (Ψ.Σ.Φ.) σε Συμβουλευτικά Κέντρα Φοιτητών (Σ.Κ.Φ.)

Πρώτη ομάδα: Χώρες όπου υπάρχει νομική κατοχύρωση των ΣΚΦ (Μ. Βρετανία, Γερμανία, Αυστρία, Δανία, Βέλγιο/Ολλανδία)

(Υποχρέωση της Πολιτείας να καθοδηγεί/συμβουλεύει το φοιτητή καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών)

- Μ. Βρετανία** ~1960: Ξεκίνησε η Ψ.Σ.Φ.
- Ψ.Σ.Φ. στα «Student Counselling Services», όχι μόνο από ψυχολόγους, αλλά και από ειδικά εκπαιδευμένους κοινωνικούς λειτουργούς, παιδαγωγούς και άλλες ειδικότητες
  - 1970: Ίδρυση της Association for Student Counselling ως τμήμα της British Association for Counselling (1998: 700 μέλη)

Πίν.5. Παραδείγματα Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Φοιτητών (Ψ.Σ.Φ.) σε Συμβουλευτικά Κέντρα Φοιτητών (Σ.Κ.Φ.) (συνέχεια)

Πρώτη ομάδα: Χώρες όπου υπάρχει νομική κατοχύρωση των ΣΚΦ (Μ. Βρετανία, Γερμανία, Βέλγιο/Ολλανδία, Αυστρία, Δανία,)

(Υποχρέωση της Πολιτείας να καθοδηγεί/συμβουλεύει το φοιτητή καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών)

Γερμανία ~1950: στο Αμβούργο και στο Μόναχο ιδρύονται Σ.Κ.Φ.:

- Καθοδήγηση/Προσανατολισμός
- Ψ.Σ.Φ.

~1968: Ψυχοκοινωνικά Συμβουλευτικά Κέντρα (PBS) σε όλα τα Πανεπιστήμια

- 1968: Ίδρυση της Ένωσης Συμβούλων Φοιτητών (1998: 1000 μέλη)
- Ψ.Σ.Φ. μόνο από Ψυχολόγους
- Ψυχολόγοι ασκούν και καθοδήγηση/προσανατολισμό σε ορισμένα Σ.Κ.Φ.

**Βέλγιο/
Ολλανδία** Σε όλα τα πανεπιστήμια Σ.Κ.Φ. με Ψυχολόγους και άλλες ειδικότητες

Πίν.5. Παραδείγματα Ψυχολογικής
Συμβουλευτικής Φοιτητών (Ψ.Σ.Φ.)
σε Συμβουλευτικά Κέντρα
Φοιτητών (Σ.Κ.Φ.) (συνέχεια)

**Πρώτη ομάδα: Χώρες όπου υπάρχει νομική
κατοχύρωση των ΣΚΦ (Μ. Βρετανία, Γερμανία,
Αυστρία, Δανία, Βέλγιο/Ολλανδία)**

(Υποχρέωση της Πολιτείας να καθοδηγεί/συμβουλεύει
το φοιτητή καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών)

Αυστρία

~ 1970 Linz και Salzburg

•6 Σ.Κ.Φ. με 42 ψυχολόγους (1998)
και άλλες ειδικότητες

Δανία

•7 Σ.Κ.Φ. με 18 ψυχολόγους και άλλες
ειδικότητες

Στις δύο αυτές χώρες υπάρχει
Κεντρική Υπηρεσία

Πίν.5. Παραδείγματα Ψυχολογικής
Συμβουλευτικής Φοιτητών (Ψ.Σ.Φ.)
σε Συμβουλευτικά Κέντρα
Φοιτητών (Σ.Κ.Φ.) (συνέχεια)

**Δεύτερη ομάδα: Χώρες όπου δεν υπάρχει
νομική κατοχύρωση των ΣΚΦ (Γαλλία,
Ιταλία, Πορτογαλία/Ισπανία)**

Γαλλία

S.C.U.I.O. (Service Commune d'Accueil d'Orientation et d'Insertion Professionnelle des Etudiants)

- Σε στενή συνεργασία με ιατρικές υπηρεσίες και τη φοιτητική μέριμνα

Ιταλία

~15 Σ.Κ.Φ. (1998)

- Συνδέονται με ιατρικές σχολές και είναι αυτόνομες ψυχοθεραπευτικές μονάδες

**Πορτογαλία
/Ισπανία**

Μεμονωμένες προσπάθειες χωρίς μόνιμη επιχορήγηση

Πίν.6. Δημόσια δαπάνη ανά φοιτητή στη δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση (με μέσο όρο 100 στην Ευρωπαϊκή Ένωση)* και συσχέτιση με πιθανούς δείκτες κάλυψης αναγκών σε Σ.Κ.Φ.** της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Χώρα	Δημόσια δαπάνη ανά φοιτητή	Ποσοστό κάλυψης αναγκών
Πρώτη ομάδα: Χώρες όπου υπάρχει νομική κατοχύρωση των Σ.Κ.Φ.		
Μ. Βρετανία	110,2	85%
Γερμανία	127,8	90%
Αυστρία	147,5	90%
Δανία	94,7	70%
Βέλγιο	102,1	90%
Ολλανδία	159,0	95%
Δεύτερη ομάδα: Χώρες όπου δεν υπάρχει νομική των Σ.Κ.Φ.		
Γαλλία	91,2	10%
Ιταλία	75,9	3%
Πορτογαλία	87,3	2%
Ισπανία	69,4	2% (προτελευταία)
Ελλάδα	40,7	Τελευταία χώρα

*Πηγή: EUROSTAT 2000. ** Προφορικές εκτιμήσεις μελών FEDORA - PSYCHE

Πίν.7. Ομάδες εργασίας της FEDORA (Forum Européen De l' Orientation Academique, 1982)

---

1. Επαγγελματική αποκατάσταση (Employment):
Στόχος: Καλύτερη γνωριμία του φοιτητή με το χώρο της μελλοντικής εργασίας του
2. Ίσες ευκαιρίες (Equal Opportunities, πρώην Handi): Στόχος: Κοινωνική και ακαδημαϊκή ένταξη φοιτητών με ειδικές ανάγκες
3. Μεταπτυχιακές σπουδές (Postgraduate studies):
Στόχος: Οδηγός για κάθε Ευρωπαϊκή χώρα
4. Ψυχολογική συμβουλευτική φοιτητών (PSYCHE – Psychological Counselling in Higher Education)
5. Σύνδεση Β' βάρθμιας και Γ' βάρθμιας εκπαίδευσης (Second/Higher Education Liaison). Στόχος: Κατανόηση των συστημάτων σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού και εισαγωγής σε Α.Ε.Ι. των Ευρωπαϊκών κρατών → ανταλλαγές φοιτητών
6. Τεχνολογία (Technology): Στόχος: Η πληροφόρηση και η τεχνολογία που αφορούν τη συμβουλευτική στην εκπαίδευση
7. Πρακτική άσκηση (Training): Στόχος: διάδοση των πιο κατάλληλων μεθόδων για την άσκηση της συμβουλευτικής και της καθοδήγησης
→ «Καλοκαιρινό Σχολείο»

Πίν.8. FEDORA – PSYCHE: Κυριότεροι σταθμοί της από την ίδρυσή της έως σήμερα

FEDORA: Forum Européen De l'Orientation Academique
FEDORA – PSYCHE: Ομάδα εργασίας της FEDORA
PSYCHE: Psychological Counselling in Higher Education

1988 (Δελφοί)	<u>3ο Συνέδριο της FEDORA</u> •Γεννήθηκε η ιδέα ίδρυσης της PSYCHE
1990 (Άμστερνταμ)	<u>Προπαρασκευαστική συνάντηση για την επίσημη ίδρυση</u>
1991 (Βερολίνο)	<u>4ο Συνέδριο της FEDORA</u> •Επίσημη ίδρυση της PSYCHE •Διακήρυξη, άμεσοι στόχοι, ομάδες εργασίας
1992 (Νάπολη)	<u>1η συνάντηση μελών της PSYCHE</u> •Προετοιμασία για την έκδοση του πρώτου εντύπου με στόχο την πληροφόρηση •Ομάδες εργασίας

Πίν.8. FEDORA – PSYCHE: Κυριότεροι σταθμοί της από την ίδρυσή της έως σήμερα (συνέχεια)

FEDORA: Forum Européen De l'Orientation Academique

FEDORA – PSYCHE: Ομάδα εργασίας της FEDORA

PSYCHE: Psychological Counselling in Higher Education

1994 (Βαρκελώνη)	<u>5ο συνέδριο της FEDORA</u> <ul style="list-style-type: none"> •Κυκλοφορεί το Psychological Counselling in Higher Education: A European Overview (Bell et al., Eds) •Ομάδες εργασίας
1995 (Αθήνα)	<u>IV European Congress of Psychology</u> <ul style="list-style-type: none"> •Κεντρική ομιλία του υπεύθυνου της PSYCHE Dr. G. Rott •PSYCHE: 3 συμπόσια (11 ξένοι από 7 Ευρωπαϊκές χώρες, 5 Έλληνες) •Κυκλοφορούν τα πρακτικά των συμποσίων «Psychological Counselling in Higher Education: Research and Praxis (Kalantzi-Azizi, Rott, Aherne, Eds), 1997, Ellinika Grammata - FEDORA

Πίν.8. FEDORA – PSYCHE: Κυριότεροι σταθμοί της από την ίδρυσή της έως σήμερα (συνέχεια)

FEDORA: Forum Européen De l'Orientation Academique

FEDORA – PSYCHE: Ομάδα εργασίας της FEDORA

PSYCHE: Psychological Counselling in Higher Education

1996 (Sussex)	<u>25th Annual Training, Association for Student Counselling & FEDORA</u> με θέμα: «Culture and Psyche in Transition: A European perspective on student psychological health» <ul style="list-style-type: none"> •Κυκλοφορούν τα πρακτικά του συνεδρίου, Εκδ. FEDORA.
1997 (Ρώμη)	<u>6ο συνέδριο της FEDORA</u> <ul style="list-style-type: none"> •Συνάντηση των μελών της PSYCHE •Εντατικοποίηση των προσπαθειών για την επίτευξη στόχων
1997 (Δουβλίνο)	<u>V European Congress of Psychology</u> <ul style="list-style-type: none"> •Συμπόσιο •Συνάντηση μελών της PSYCHE

Πίν.8. FEDORA – PSYCHE: Κυριότεροι σταθμοί της από την ίδρυσή της έως σήμερα (συνέχεια)

FEDORA: Forum Européen De l'Orientation Academique

FEDORA – PSYCHE: Ομάδα εργασίας της FEDORA

PSYCHE: Psychological Counselling in Higher Education

1999
(Κοπεγχάγη)

Συνάντηση μελών FEDORA –
PSYCHE με θέμα: «Προσκόλληση
και Αυτονόμηση» (Attachment and
Separation)

- Κυκλοφορεί το «Toward the future
of Psychological Counselling in
European Higher Education», Εκδ.
FEDORA

2000
(Εδιμβούργο)

7ο Συνέδριο της FEDORA

- Παρουσίαση διαφόρων θεματικών
ενοτήτων της FEDORA – PSYCHE
- Συνάντηση των μελών της
FEDORA – PSYCHE

2002
(Λισσαβόνα)

Συνάντηση των μελών της FEDORA
- PSYCHE

Πίν.9. Μελλοντικοί στόχοι της FEDORA - PSYCHE

- Εμβάθυνση στους τρόπους παρέμβασης μέσω της ψυχολογικής συμβουλευτικής φοιτητών
- Αξιολόγηση των μεθόδων
- Διαμόρφωση και καθορισμός πλαισίων και προσόντων για την άσκηση της ψυχολογικής συμβουλευτικής φοιτητών και ψυχοθεραπείας
  - Κοινώς αποδεκτά standards για χώρες μέλη της E.E.Συνεργασία με:
  - European Association of Counselling
  - The European Association for Psychotherapy κ.ά
- Εντατικοποίηση της συνεργασίας με άλλους ειδικούς που «συμβουλεύουν» φοιτητές (Συμβούλους Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Συμβούλους Καθοδήγησης Σπουδών)

Πίν.10. Σημαντικές διευθύνσεις της FEDORA

- FEDORA President
m.dane@hw.ac.uk
- PSYCHE Coordinator
rott@wrcd.1.urz.uni-wuppertal.de
- Συντονιστής στην Ελλάδα
Σ. Κρίβας
Αναπληρωτής Καθηγητής Παιδαγωγικής
Π.Τ.Δ.Ε.
Πανεπιστήμιο Πατρών
26500, Πάτρα
τηλ. 061 – 997730/ Fax: 061-007736
kriwas@upatras.gr

Πίν. 11α. Πιθανές πηγές προβλημάτων – Πιθανοί δείκτες αναγκών

Φοιτητικός πληθυσμός

- Αναπτυξιακές απαιτήσεις της μετεφηβείας ή της πρώτης νεότητας (ξεχωριστή αναπτυξιακή φάση)
  - Διαμόρφωση ταυτότητας γενικά
  - Ανεξαρτητοποίηση από την οικογένεια
  - Ταυτότητα φύλου – σχέσεις με συνομηλίκους κ.ά.

Οικονομική εξάρτηση

Φόβος για το επαγγελματικό μέλλον (ανεργία)

Δυσaréσκεια με επιλογή σπουδών

Προϋπάρχουσες δυσκολίες προσαρμογής

- Εγγραφή και φοίτηση σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
  - Κρίσιμο συμβάν: μετάβαση από το Λύκειο στο Πανεπιστήμιο
    - Νέο μαθησιακό περιβάλλον
    - Καινούργιες απαιτήσεις

Αυτοοργάνωση/αυτοέλεγχος

(Έλλειψη δεξιοτήτων από τη σχολική φοίτηση
Έλλειψη αυστηρής δόμησης)

☞ **15 – 20%: Δυσκολίες προσαρμογής**

Πίν. 11β. Πιθανές πηγές προβλημάτων – Πιθανοί δείκτες αναγκών

- Προβλήματα φοιτητών:
  - Ακαδημαϊκά (εξετάσεις, δεξιότητες μελέτης κλ.π)
  - Οικογενειακά (σχέσεις με γονείς)
  - Κοινωνικά (νέοι φίλοι, σχέσεις με το άλλο φύλο)
  - Προσωπικά (εξεύρεση εργασίας, οικονομικές δυσκολίες, άλλα)

(Aherne, 1997)

- Πιθανές συνέπειες:
  - Υψηλό άγχος
  - Καταθλιπτική συμπτωματολογία
  - Αρνητική αυτοεικόνα
  - Εγκατάλειψη σπουδών κλπ.

Υπολογίζεται ότι 15-20% του φοιτητικού πληθυσμού έχει ανάγκη υποστήριξης για δυσκολίες που σχετίζονται με το στρες των φοιτητικών χρόνων

Παρέμβαση σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο

Πίν.12. Ανάγκη για ψυχολογική συμβουλευτική σε ελληνικό φοιτητικό πληθυσμό (έρευνα Ευσταθίου, Ευθυμίου, Καλαντζή – Αζίζι, 2000)

- 15,3% δήλωσαν ψυχολογικά προβλήματα:
  - Οικογενειακές σχέσεις
  - Άγχος κ.ά.
- 64,2% δήλωσαν ανάγκη για ψυχολογική συμβουλευτική (σε περίπτωση που οι ίδιοι αντιμετώπιζαν κάποιο πρόβλημα)
- 73,9% δήλωσαν ανάγκη για ψυχολογική συμβουλευτική (σε περίπτωση που κάποιος συμφοιτητής τους αντιμετώπιζε πρόβλημα)
- 5,2% δήλωσαν ότι δε θα πήγαιναν σε ειδικό
- 28,6% δήλωσαν ότι ήξεραν άλλους τρόπους αναζήτησης ψυχολογικής στήριξης
- 27,9% δήλωσαν ότι δεν αισθάνονται εμπιστοσύνη
- 22,3% δήλωσαν ότι αμφισβητούν την αποτελεσματικότητα της παρέμβασης

Πίν.13. Σκοπός της ψυχολογικής συμβουλευτικής φοιτητών

- Άμεση ψυχοκοινωνική υποστήριξη του φοιτητή ή της φοιτήτριας ώστε:
  - Να μπορέσει να ξεπεράσει τις δυσκολίες προσαρμογής στο καινούργιο εκπαιδευτικό περιβάλλον έγκαιρα και καλύτερα
  - Να βρει καινούργιους τρόπους επίλυσης εξελικτικών – μετεφηβικών αναζητήσεων και προβληματισμών

Πίν.14. Πιθανά οφέλη της ψυχολογικής συμβουλευτικής φοιτητών

- **Ψυχοσωματική υγεία:**
  - Μείωση της ανάγκης για ενδονοσοκομειακή περίθαλψη
  - Μείωση της (υπερβολικής) χρήσης ουσιών
  - Μείωση των συνεχών επισκέψεων σε γιατρούς (ψυχοσωματικές διαταραχές) κ.ά.
- **Ψυχοσωματική υγεία:**
  - Αύξηση της αυτοαποτελεσματικότητας
  - Αύξηση της λειτουργικότητας
  - Βελτίωση της «ψυχικής ισορροπίας» κ.ά.
- **Εκπαίδευση:**
  - Μείωση του ποσοστού διακοπής των σπουδών
  - Εύλογη διάρκεια σπουδών
  - Ακαδημαϊκή/επαγγελματική επιτυχία κλπ.
- **Οικονομία της υγείας:**

Ο φοιτητής που λειτουργεί καλά (αισθάνεται όμορφα, σπουδάζει σωστά) είναι πιο «φτηνός» φοιτητής (Έρευνα σε Βελγικά ΑΕΙ, 1980).